

ẢNH HƯỞNG CỦA VỐN CON NGƯỜI VÀ ĐỔI MỚI ĐẾN TĂNG TRƯỞNG KINH TẾ VIỆT NAM

Impact of human capital and innovation on the economic growth of Vietnam

ĐỖ THỊ HOA LIÊN

Bài viết giải thích mối quan hệ giữa vốn con người và đổi mới đến tăng trưởng kinh tế của Việt Nam thông qua việc sử dụng mô hình phân phối trễ tự hồi quy. Kết quả nghiên cứu thực nghiệm đã chứng minh được mối quan hệ dài hạn và cho thấy, chỉ số vốn con người là yếu tố rất quan trọng đối với tăng trưởng kinh tế của Việt Nam giai đoạn 1991 - 2019. Trên cơ sở phân tích thực nghiệm, nghiên cứu đề xuất một số hàm ý chính sách cho việc phát triển vốn con người và đổi mới tại Việt Nam.

Từ khóa: đổi mới, vốn con người, tăng trưởng kinh tế.

This article clarifies the relationship between human capital and innovation and Vietnam's economic growth from 1991 to 2019, employing the Autoregressive Distributed Lag (ARDL). The research results underscore a long-term relationship between human capital, innovation, and economic growth. The results showed that the human capital index was crucial to Vietnam's economic growth from 1991 to 2019. Drawing on these empirical insights, the study proffers policy implications for developing human capital and promoting innovation in the Vietnamese context.

Keywords: innovation, human capital, economic growth.

1. Giới thiệu

Rất nhiều nghiên cứu về tăng trưởng kinh tế đồng ý với quan điểm cho rằng, vốn con người là một trong những yếu tố quyết định để giải thích tại sao một số nước trở nên giàu có và những nước khác vẫn nghèo trong hai thế kỷ qua (Goldin và Katz, 1998; Glaeser và cộng sự, 2004; Hanushek và Woessmann, 2008; Acemoglu và cộng sự, 2014). Tuy nhiên, vẫn còn những bất đồng quan điểm về các kênh mà qua đó vốn con người thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Một mặt, vốn con người được hiểu là một yếu tố sản xuất độc lập giúp tăng năng suất ở một trình độ công nghệ nhất định (Lucas, 1988; Mankiw và cộng sự, 1992). Mặt khác, vốn con người được coi là đầu vào trong quá

trình đổi mới và do đó là phần bổ sung cho công nghệ (Benhabib và Spiegel, 2002). Theo quan điểm này, mức vốn con người cao hơn sẽ dẫn tới việc tạo ra hoặc phổ biến các công nghệ mới hoặc áp dụng hiệu quả hơn một công nghệ nhất định, từ đó dịch chuyển ranh giới khả năng sản xuất ra bên ngoài.

Đổi mới sáng tạo ngày càng trở nên quan trọng đối với tăng trưởng kinh tế bền vững và mang lại cho người dân thu nhập và cơ hội việc làm cao hơn (Fagerberg và cộng sự, 2009; Maradana và cộng sự, 2017). Không chỉ ở Việt Nam, mà ở nhiều quốc

Đỗ Thị Hoa Liên, TS., Trường đại học Lao động - Xã hội (Cơ sở II).